

Werkprogramma Privacy 2022 gemeente Nieuwkoop

Rode draad uit het jaarverslag 2021 van de FG

“De gemeente Nieuwkoop heeft in 2021 stappen vooruit gezet met betrekking tot haar taken en verantwoordelijkheden op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens. Een aantal zaken dienen wel verbeterd en/of onderhouden te worden.”

1. Inleiding

De bescherming van persoonsgegevens binnen de gemeentelijke organisatie is een continu proces. Dit document bevat een overzicht van actiepunten die voortvloeien uit het FG-jaarverslag 2021 van Gemeente Nieuwkoop, uit de al verrichte werkzaamheden en in zijn algemeenheid uit de eisen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De aanbevelingen van de FG uit zijn jaarverslag over 2021 zijn gebruikt als input om het ‘Werkprogramma privacy 2022’ op te stellen. Het PIT is hierin leidend geweest. Onze FG heeft meegelezen.

Het werkprogramma heeft betrekking op een afgekaderde periode waarin we aan de slag gaan met de actiepunten. In 2018 lag het accent op ‘opzet/inrichting’. In 2019 en 2020 lag de nadruk meer op ‘opzet, bestaan en werking’ van het privacy beleidskader en het privacy beleid. Al moest worden vastgesteld dat in 2020 door corona/covid-19 en het (verplicht) thuiswerken, de verdere implementatie en uitvoering van de AVG toch wat minder aandacht heeft gekregen. In 2021 is, ondanks het verplichte thuiswerken, de verdere implementatie en uitvoering van de AVG, voortvarender ter hand genomen. In 2022 gaan we op die voet verder.

Bij het opstellen van dit werkprogramma is nagedacht over een logische volgorde van uitvoering. Onze FG heeft medio december 2020 een **Baseline bescherming persoonsgegevens** opgesteld. Dit normenkader betreft een toetsingskader van de FG op naleving van de AVG. In deze Baseline Bescherming Persoonsgegevens zijn de eisen van de AVG en de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG) vertaald naar concrete, hanteerbare normen die duidelijk maken wat o.a. Nieuwkoop moet doen om in overeenstemming met de wet de bescherming van persoonsgegevens van de betrokkenen te waarborgen. Door het toepassen van de Baseline kunnen we ook aantonen dat passende waarborgen voor de bescherming van persoonsgegevens worden getroffen. Als laatste doel heeft de Baseline het bewerkstelligen van meer uniformiteit in beleid en uitvoering.

2. Aanbevelingen

De aanbevelingen zijn overgenomen uit het jaarverslag 2021 van de FG. Deze aanbevelingen corresponderen met de focuspunten van de FG voor 2022.

In de Baseline bescherming persoonsgegevens 2020 van de FG zijn zeventien parameters beschreven waarlangs elke gemeente de bescherming van persoonsgegevens kan vormgeven overeenkomstig de eisen van de AVG. Hieronder staat per aanbeveling vermeldt om welke parameter(s) het gaat. En waar de FG in 2022 zijn focus op zal leggen in zijn jaarverslag over 2022.

1. *Ontwikkel een visie op gegevensbescherming voor de komende 5 jaar en stel doelen vast waarvan het bereiken de visie gaat verwezenlijken. Neem deze doelen op in het gegevensbeschermingsbeleid (parameters 1, 2 en 3).*

Om te voorkomen dat de aanpak van gegevensbescherming jaarlijks een herhaling van zetten wordt, is het belangrijk dat de gemeente zich voor de komende vijf jaar een visie vormt ten aanzien van de bescherming van persoonsgegevens. Bij deze visie kan de gemeente per jaar doelen formuleren waarvan het bereiken de visie gaat verwezenlijken. Deze doelen vormen de input voor de Privacy-jaarplannen.

Voortgang:

Dit was ook een advies in het jaarverslag over 2020. Met de Privacy Officers van de gemeenten Kaag en Braassem, Nieuwkoop, Waddinxveen en Alphen aan den Rijn is in 2021 besloten hierin gezamenlijk op te trekken. Immers, alle vier gemeenten hebben dezelfde FG. Een eerste bijeenkomst gehouden in september 2021 waar in gezamenlijkheid bekeken is in hoeverre de gemeenten hierin samen kunnen optrekken. Door Covid-19 was het na september 2021 niet langer mogelijk fysiek bij elkaar te komen. In maart 2022 zijn we hier gezamenlijk mee verder aan de slag gegaan. Hiertoe komen we 1x per maand bij elkaar.

2. *Zet een nieuwe governance-structuur op en laat deze ook betekenis krijgen (parameter 4).*

Stel een nieuwe governance-structuur op waarin taken, verantwoordelijkheden en rapportagelijnen schriftelijk vastgelegd zijn. Zorg vervolgens dat deze taken en verantwoordelijkheden betekenis krijgen binnen de gemeente en niet alleen woorden op papier zijn. Dit wordt opgenomen in de werkplanning.

Voortgang:

Hier moet nog mee gestart worden. Het vastgestelde privacybeleid (uit 2018) houden we hierbij tegen het licht en evalueren we.

3. *Ga verder met het zelf uitvoeren van DPIA's. Zorg voor meer eigenaarschap bij managers zodat zij ook een belang hebben om hun medewerkers daarvoor vrij te maken (parameter 6).*

Voer naast de toepassing van Privacy by Design bij de inrichting van nieuwe applicaties ook DPIA's uit naar (hoog risico) verwerkingsactiviteiten vóór de ingebruikname van een applicatie. Zorg voor een complete probleemanalyse van (en oplossingen voor) de ongeoorloofde toegang tot Djuma om datalekken te voorkomen.

Voortgang:

Het jaar 2021 heeft voor wat betreft DPIA's hoofdzakelijk in het teken gestaan van de uitgevoerde DPIA op de verwerking van persoonsgegevens binnen Djuma. De analyse naar de ongeoorloofde toegang, zoals hierboven genoemd, loopt inmiddels. Daarnaast is een start gemaakt met de DPIA ondermijning.

4. *Zorg voor een goed plan van aanpak om het nieuwe ISMS te implementeren en om draagvlak te krijgen bij de toekomstige gebruikers (parameter 8).*

Zorg dat het Information Security Management System goed landt in de organisatie en efficiënt gebruikt gaat worden. Maak hiervoor een effectief implementatieplan. Hierdoor wordt het register van verwerkingsactiviteiten een dynamisch instrument voor de bescherming van persoonsgegevens.

Voortgang:

Het ISMS/PMS is eind 2021 aangeschaft, op basis van een aanbeveling in het jaarverslag van 2020. Momenteel wordt dit systeem ingericht door de CISO en de Privacy Officer. Nadat dit is ingericht implementeren we dit bij de procesverantwoordelijke (lees: afdelingsmanagers). De werking van het systeem wordt in het MT/Teamleiders gepresenteerd en ook wordt uitgelegd wat er op regelmatige basis van de afdelingsmanagers in verband met het systeem wordt verwacht. Vervolgens zal aandacht worden besteed aan het bekend maken van het bestaan en met name de betekenis van dit systeem in de organisatie via Sharepoint.

5. *Bouw de activiteiten op het gebied van privacy-bewustzijn verder uit en laat deze cyclisch terugkomen. Focus op het betekenis krijgen van privacy! (parameters 4 en 17).*

Maak meer werk van het vergroten van privacy-bewustzijn. Zet een cyclus van voorlichtingsbijeenkomsten op om het draagvlak voor en de kennis van de AVG te vergroten. Indien gewenst kan de FG kan hierbij helpen.

Voortgang:

Deze aanbeveling stond ook in het jaarverslag van 2020. De FG heeft samen met de PO en de CISO in 2021 een voorlichtingssessie gegeven voor het MT/teamleiders. Daarnaast heeft de FG met de CISO een voorlichtingssessie gegeven aan de gemeenteraad. Tenslotte heeft de FG voorlichting gegeven aan het team De Verbinding en het team Burgerzaken. Daar gaan we in 2022 mee verder. Hiervoor stellen we een awareness plan op.

3. Overige aanbevelingen

In het jaarverslag zijn nog meer aanbevelingen genoemd, waarop niet specifiek door de FG in 2022 wordt getoetst, maar die wel aanbevelenswaardig zijn om, voor zover de tijd dit toelaat, mee te nemen. Dit is onderstaande planning opgenomen.

4. Planning (op basis van de aanbevelingen)

Actie	Onderwerpen	Q1	Q2	Q3	Q4
Ad 1	Visie op gegevensbescherming	X	X	X	X
Ad 2	(nieuwe) Governance-structuur, inclusief evalueren Privacybeleid			X	X
Ad 3	Uitvoeren DPIA's	X	X	X	X
	In ieder geval: <ul style="list-style-type: none">Analyse/verbeterplan Zaakgericht werken (Djuma)OndermijningArbeidsparticipatie (verbeterplan)Audit Wet Politiegegevens (verplicht voor 31 december 2022)	X	X	X	
	Nazien verbeterplannen en beheersmaatregelen op uitgevoerde DPIA's	X	X	X	X
	Extra DPIA's bezien/uitvoeren (op hoog risico)	X	X	X	X
	Privacy by design bij nieuwe verwerkingen	X	X	X	X

Ad 4	Inrichting ISMS systeem	X	X		
	Uitrol ISM/PMS, inclusief voorlichting procesverantwoordelijken		X	X	
	Actualiseren verwerkingen register verwerkingen (door procesverantwoordelijke)			X	X
	Opnemen bezwaartermijnen in register van verwerkingen.		X	X	
	Bezien of register van Datalekken kan worden opgenomen		X		
	Leg apart register aan met verwerkersovereenkomsten.		X	X	
Ad 5	Wekelijks/maandelijks communiceren op SharePoint, conform Communicatiekalender IB & Privacy 2022	X	X	X	X
	Presentaties door FG voor kleine groepen (bewustwordingssessies)		X	X	X
	E-learning voor de hele organisatie		X	X	
	Presentatie FG aan MT over rollen en verantwoordelijkheden			X	
	Opstellen awareness plan				X
	Acties buiten de aanbevelingen op basis van het jaarverslag 2021				
	Breid de functie van Privacy Officer uit naar 1 fte (4.3)				
	Doelbinding: Voordat persoonsgegevens uitgewisseld gaan worden in samenwerkingsverbanden moeten de doeleinden van de verwerkingen van de persoonsgegevens concreet bepaald zijn en duidelijk omschreven.				
	Beveiliging: Volg de voorgestelde acties uit het uitvoeringsplan Informatiebeveiligingsbeleid 2020-2022 om zo passende waarborgen voor de beveiliging van persoonsgegevens te kunnen treffen. Stel in 2022 een uitvoeringsplan voor de periode 2023-2024 op.	Ciso	Ciso	Ciso	Ciso
	Maak gebruik van de 3-maandenmemo's om tijdig bij te sturen.	X	X	X	X
	Evalueren protocol Privacyrechten (Rechten van betrokkenen)			X	X
	Zorg dat FG een melding krijgt van datalekken via TOPdesk		X		
	Acties buiten de aanbevelingen				
	Evalueren protocol Datalekken				
	Actualiseren register Datalekken (TOPdesk)				